

Till arbetsmarknads- och
vuxenutbildningsnämnden

Feriepraktik: Rapport 2016

Bakgrund

Kommunen har sedan många år erbjudit ungdomar feriepraktik under sommaren. Betydelsen för unga att få sina första erfarenheter inom arbetslivet har visat sig vara stor, och kommunen har en hög ungdomsarbetslöshet. Feriepraktiken är en viktig satsning för att motverka och påverka ungas möjligheter till framtida arbete. För andra året i rad satsar Eskilstuna kommun på att ge 600 ungdomar möjlighet att skapa viktiga kontakter, få referensen och sina första arbetslivserfarenheter. Feriepraktiken ger dessutom möjligheter för kommunens verksamheter att locka och etablera kontakter för framtida rekryteringar.

Feriepraktiken är ett handlett sommarjobb där man inte ersätter ordinarie personal som vid ett sommarvikariat men är ett tillskott och extra resurs till verksamheten. Feriepraktiken omfattar i regel tre veckor med sex timmars arbete per dag, totalt 90 timmar. Feriepraktikanterna är anställda och försäkrade inom kommunen. Feriepraktiken kan vara förlagd utanför kommunen med särskilda överenskommelser.

Målgruppen för 2016 är ungdomar som:

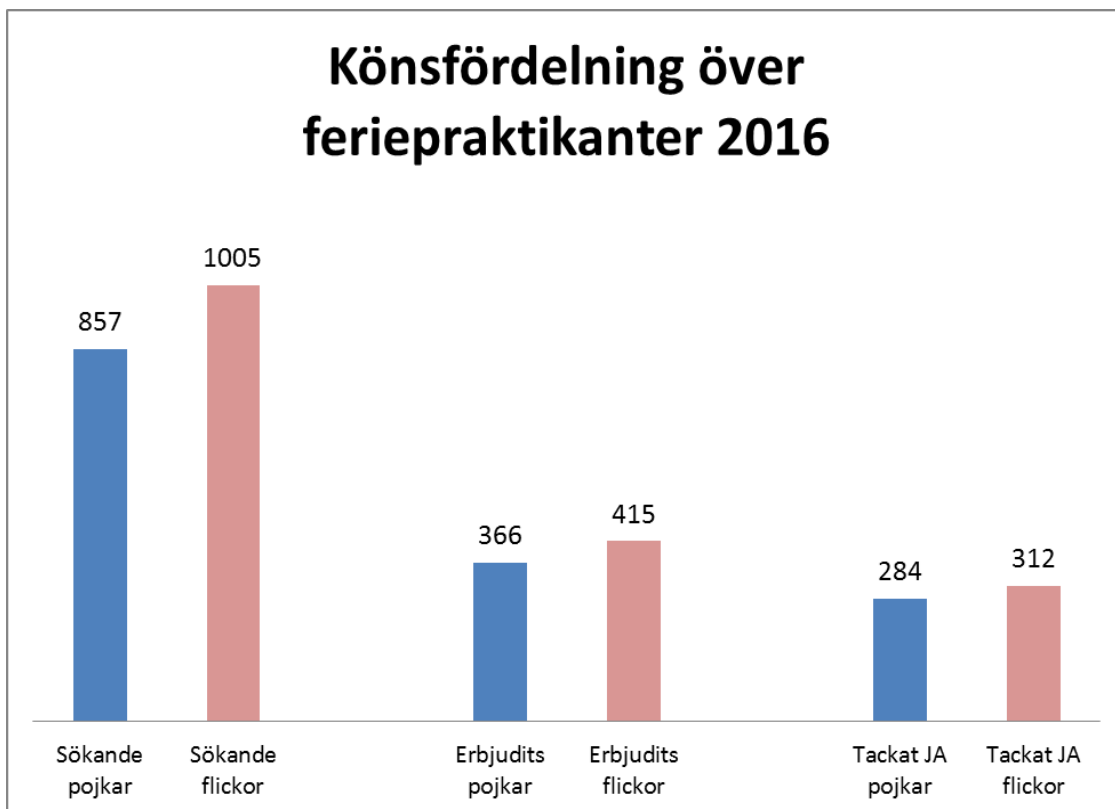
- är 16-18 år
- är folkbokförda i Eskilstuna kommun

För 2016 har arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden togs beslut att återgå till tidigare riktlinjer för feriepraktiken angående ålder. Återgången innebar att fler unga hade möjlighet att söka och få feriepraktik.

Det beslutades även att behålla regeln om att 50 platser reserveras till ungdomar som har kontakt med socialtjänsten samt en jämställd fördelning av platser till flickor och pojkar.

Feriepraktikanter

Totalt 1884 ungdomar, 15-20 år, har ansökt om en feriepraktikplats, av dessa tillhör 1862 personer målgruppen, 1005 flickor och 857 pojkar. Av de behöriga att ansöka uppgav 214 personer att de hade kontakt med socialtjänsten, av dem hade 31 personer haft feriepraktik tidigare.

Feriepraktiksamordningen har erbjudit 781 ungdomar feriepraktik:

- 366 pojkar/415 flickor
- 214 av dem uppger att de har kontakt med socialtjänsten
- Av dessa har 596 tackat ja och genomfört sin feriepraktik

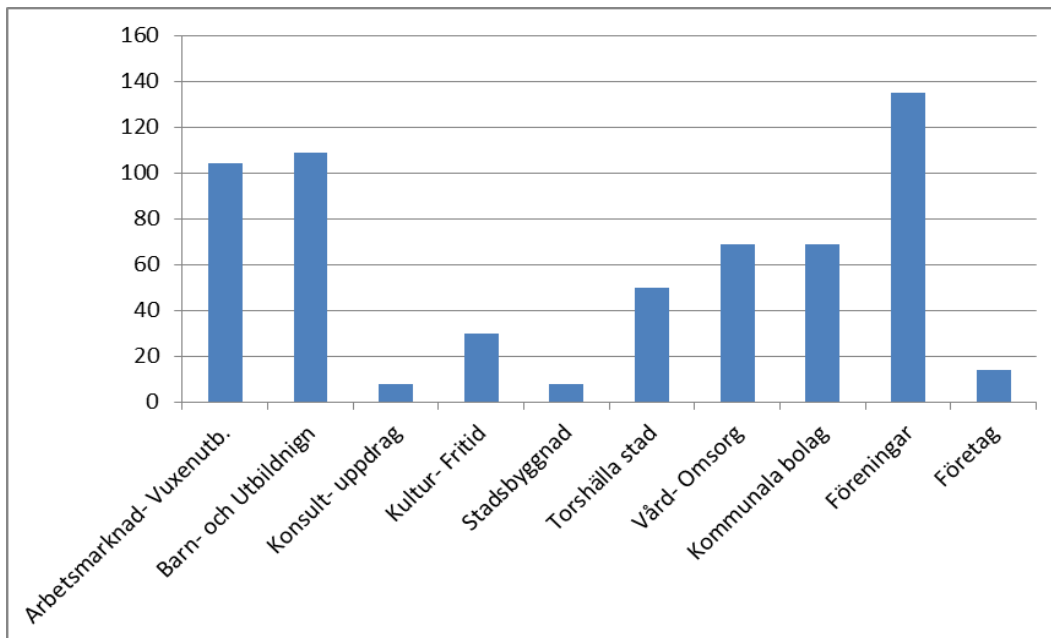
190 ungdomar har tackat nej till sin Feriepraktik. Den i särklass vanligaste anledningen till att avstå är att ungdomen har fått ett annat arbete. Några få har inte varit kontaktbara.

- 84 pojkar/106 flickor har tackat nej
- Av dem som har tackat nej uppger 21 personer att de har kontakt med socialtjänsten, 9 pojkar och 12 flickor

Feriepraktikplatser och arbetsområden

Inom Eskilstuna kommun, föreningar och företag har man erbjudit totalt 604 feriepraktikplatser på 187 olika arbetsställen. Sena avhopp eller oförutsedda avvikelser från praktikplatsen gör att alla platserna inte har varit tillsatta under sommaren, 596 ungdomar har genomfört sin feriepraktik.

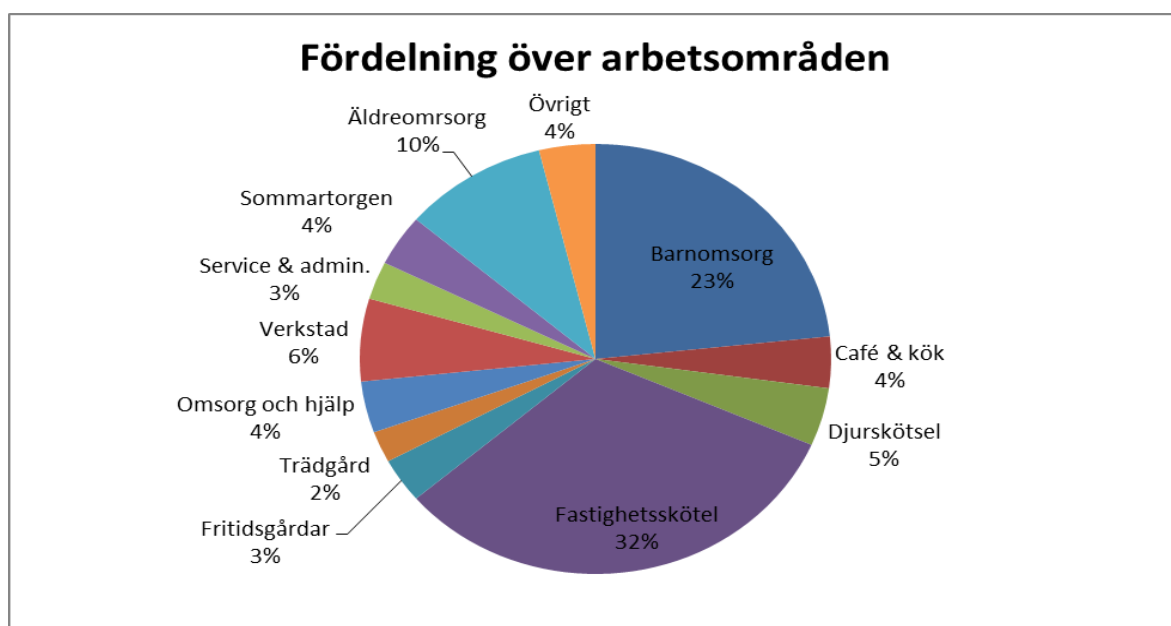
Figuren nedan visar fördelningen av platser mellan förvaltningar, bolag och övriga verksamheter.

Arbetsområden

En tredjedel av feriepraktikanterna har arbetat inom fastighetsskötsel. Det enskilt största arbetsområdet. AMA-utelag tog emot ca hälften av dessa och är därmed också den största enskilda mottagaren av feriepraktikanter, 82 stycken.

Det näst största arbetsområdet är inom barnomsorgen där 139 ungdomar har haft feriepraktik. Nedan visas fördelningen av arbetsområden.

Fördelningen skiljer sig något från föregående år då de det har tillkommit 100 nya platser. Ökningen har skett inom barnomsorgen, djurskötsel samt omsorg och hjälp. Dock har 100 platser försvunnit inom äldreomsorg, administration samt och IT-guide som inte genomfördes i år. Inom fastighetsskötsel är antalet oförändrat, dock har en förskjutning skett. Årbyföreningen som tidigare har tagit emot ett stort antal feriepraktikanter tidigare har slukats upp av nya praktikplatserbjudanden inom den privata sektorn med fastighetsskötsel. Tappet av platser medförde dock att AMA-utslag, även i år antog ett stort antal feriepraktikanter utöver sin ordinarie plan.

Jämn könsfördelning

Under 2015 analyserades könsfördelningen inom feriepraktiken. Målet uppfylldes, med en fördelning på 40 % pojkar och 60 % flickor, blev det på bekostnad av syftet. Pojkar som tidigare hade haft feriepraktik blev erbjudna igen, i stället för att platserna fördelades till flickor som inte hade fått sina första erfarenheter på arbetsmarknaden.

Inför 2016 utvecklade feriepraktiken sin kommunikation för att locka fler pojkar att söka feriepraktik för att jämna ut sökunderlaget. Feriepraktiken bad dessutom Studie- och Yrkesvägledare på skolorna om hjälp att informera om att feriepraktiken är ett bra tillfälle att prova något arbetsområde som man kanske tidigare inte har tänkt på. Arbetet med otraditionella yrkesval gjorde även Rekryteringsenheten när de var ute på skolorna och informerade om feriepraktik och sommarjobb inom kommunen.

Resultatet blev en könsfördelning på 47 % pojkar och 53 % flickor. Det gav även en positiv och utjämnande effekt på yrkesvalen, framför allt inom äldreomsorg och barnomsorg. Se diagram på sid 8 -2016 och sidan 9 -2015.

Genomförande

Nytt för 2016 är att arbetsplatserna själva kan administrera sina uppgifter i Feriebas. De anmäler själva antalet platser som de erbjuder samt vilken information de vill att feriepraktikanterna ska få om deras arbetsplatser, kontaktuppgifter, arbetsuppgifter mm.

Feriepraktiksamordningen har genomfört handledarkurser för ca 100 handledare och intresserade chefer. Kursen ska ge handledarna förutsättningar och kunskap om vad de kan förvänta sig av en feriepraktikant samt vad som förväntas av dem som handledare. Alla chefer/verksamhetsansvariga och handledare har fått broschyrer med information angående ansvar och förväntningar.

På initiativ av HR-direktör Annika Tjärnström genomfördes introduktionsdagar på Elite Hotell för alla feriepraktikanter. Detta är ett led i att locka ungdomar att söka sig till kommunens verksamheter i framtiden samt ge ungdomarna ökad arbetsmarknadskunskap och information om högre studier. Feriepraktiksamordningen kunde notera ett minskat tryck av arbetsrelaterade frågor och funderingar från ungdomar.

Radio, TV och tidningar har uppmärksammat feriepraktiksatsningen i Eskilstuna. Eskilstuna Kommun har positionerat sig och visat att man satsar på ungdomar. En

fördjupad samverkan med HR/Rekryteringsenheten signalerar också att Kommunen satsar på nyrekryteringar i framtiden samt en förbättrad gemensam kommunikation utåt.

Den 13 juni gick de första 270 feriepraktikanterna till sina arbetsplatser, och den 12 augusti hade närmare 600 ungdomar slutfört sin feriepraktik. Under sommaren har feriepraktiksamordningen arbetat med arbetsplatsuppföljningar och uppföljning av ungdomar. Några få incidenter har rapporterats till feriepraktiksamordningen och ett fåtal omplaceringar har genomförts.

NKI (nöjd-kund-index)

Enkäter har skickats eller lämnats ut till feriepraktikanterna vid arbetsplatsbesök.

Enkäten bygger på 291 respondenter, varav 145 flickor och 146 pojkar.

Frågor som berör information och bemötande från Feriepraktiksamordningen svarar omkring 87 % att de är nöjda eller mycket nöjda. Hur ungdomarna har upplevt sin feriepraktikplats svarar 97 % att de är nöjda eller mycket nöjda.

Ett större antal ungdomarna kan tänka sig att studera eller jobba inom det område man har praktiserat inom än 2015:

- 40 % av ungdomarna instämmer helt eller till stor del i påståendet ”Jag kan tänka mig att studera till/jobba inom området jag hade feriepraktik”.
- 42 % instämmer helt eller till stor del i påståendet ”Erfarenheten av feriepraktik har gett mig en tydligare insikt i vad jag vill göra i framtiden”.

En generell slutsats från enkäten ger en NKI på 80. Feriepraktikanterna är nöjda med sin feriepraktik 2015. Resultatet enligt SKL:s (Sveriges Kommuner och landsting) tolkning av Nöjd. Kund-Index (NKI) är: 55-65 –OK, 65-85 –Bra, 85-100 –Mycket bra.

En del ungdomar som har valt att skriva fritt i enkäterna, kommenterar feriepraktiken som en positiv erfarenhet och en bra start inför arbetslivet. 97 % kände sig välkomna till sina feriepraktikplatser. Några anser att tre veckor är för kort tid och skulle gärna jobba mer. Nedan är några av ungdomarnas kommentarer:

Handledaren har varit superbra, utan henne hade jobbet inte varit detsamma

Jag var nöjd, jag lärde min bättre svenska. Jag fick mycket kärlek av barnen. Jag vill absolut jobba mer med barn. Jag uppskattar att jag fick den här chansen.

Jag har haft väldigt kul med att jobba med äldre och tycker att jag har lärt mig jättemycket!

Introduktionsdagen var bra, lärande och inspirerande, rolig och meningsfull. Bra antagningsprocess och förberedelser. Handledaren kunde ha varit mer närvarande och aktiva.

Fridhem har världens bästa personal

Jag tyckte vi arbetade bra tillsammans, vår arbetsgivare gav oss stöd och hjälp inom och utanför jobbet.

Jag är intresserad av att jobba med det här igen. Anställ mig!

Tack så mycket!

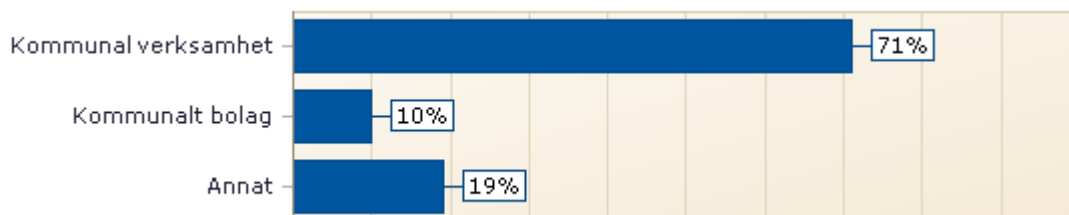
Alla var inte riktigt lika nöjda:

Vi borde få mer betalt, med tanke på hur vi sliter på våra leder.

Det var otroligt roligt, men informationen jag fick var hemsk.

Arbetsplatsernas erfarenheter

En webbenkät har skickats ut till feriepraktikplatserna. 94 respondenter har svarat varav 63st chefer/verksamhetsansvariga, 29st handledare och 2st har svarat gemensamt. Av de som har svarat är 67 personer från kommunal verksamhet, 9 stycken från kommunala bolag och 18 stycken från föreningar och näringsliv. Se figur nedan.

- På frågor som berör information, tillgänglighet och bemötande från feriepraktiksamordningen är det mellan 80-90 % som har svarat positivt.
- 92 % är nöjda med feriepraktiksatsningen i sin helhet.
- 97 % av respondenterna instämmer helt eller till stor del i påståendet om att feriepraktikanten har bidragit till verksamheten.
- 31 % har fått kontakter inför framtiden varav 11 % fick jobb i direkt anslutning till feriepraktiken.
- 99 % skulle rekommendera andra att ta emot feriepraktikanter.

Kostnader för Feriepraktik 2016

Redovisningen är än så länge preliminär och kan komma att ändras under hösten då vissa belopp är uppskattade. Beräkningen för feriepraktikanternas lönekostnader 2016 uppskattades en löneökning på 1 150 tkr för PO-pålägg, nästkommande års pensionsavsättningar mm. Budget för 2016 avsattes för 550 feriepraktikanter 6 800 tkr. Med beslut om att tillsätta 600 feriepraktikplatser 2016 visar feriepraktiken ett underskott på 200 tkr.

Källa: Arbetsmarknads- och Vuxenutbildningsförvaltningen, Ekonomienheten

Avslutande ord

Effekten av justeringar av riktlinjerna från 2015 är goda. Omformuleringen av målgruppen gav möjligheten till samtliga 18-åringar som sökte feriepraktik, och som inte har arbetat tidigare, chansen att få sin första inblick i arbetslivet. Det här ger fler möjlighet att någon gång mellan 16 och 18 år kommer att ha en feriepraktik. Feriepraktiksamordningen föreslår att behålla nuvarande formulering för 2017.

Kommunikation och marknadsföring av feriepraktiken för att locka fler pojkar att söka gav resultat. Sökunderlaget var jämnt mellan könen och jämställdhetsmålet att erbjuda 50 % pojkar och 50 % flickor en feriepraktik är därmed uppnått. (Enligt SCB, ”*På tal om kvinnor och män 2014*” anses en jämn könsfördelning vara uppnådd vid en fördelning på 40/60.)

Inför 2016 föreslogs en fortsatt samverkan med Rekryteringsenheten och HR. Resultatet efter en gemensam kommunikation från kommunen som arbetsgivare ökade antalet sökande till feriepraktiken, bidrog till en jämnare könsfördelning i sökunderlaget samt enligt enkätundersökningen har fler ungdomar intresserat sin för arbete inom kommunen. Feriepraktiksamordningen förespråkar fortsatt samverkan.

Feriepraktiksamordningen har uppmärksammat en ökad ohälsa hos unga. 2015 uppgav 54 personer att de hade kontakt med socialtjänsten, 2016 är siffran 214 ungdomar. Det motsvarar en ökning från 8 % till 11 %. Vid uppföljningar på arbetsplatser och i samtal med ungdomar har ohälsan framkommit. Flera ungdomar har haft svårigheter att klara av sin feriepraktik eller visade symptom som många handledare hade svårigheter att bemöta. Feriepraktiksamordningen kommer i fortsättningen ta upp frågan på handledarutbildningarna för att stödja och ge förutsättningar för att kunna uppmärksamma ohälsa hos de unga. Feriepraktiksamordningen föreslår en även fördjupad undersökning i målgruppen.

ARBETSMARKNADS- OCH VUXENUTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

Johanna Bandmann
Projektledare

